Lektion 4. “Rasistiska stereotyper i nyheter”

Handledning 50 min

00.00-00.10 Moment 1. Introduktion

1. **PeaceWorks**
    a. Peaceworks är en ideell freds- och ungdomsorganisation. Det är en normkritisk plattform med visionen om en rättvis och hållbar värld i fred, där unga är aktiva samhällsaktörer. Detta samhälle kännetecknas av fred, global rättvisa och solidaritet, över och förbi socialt konstruerade, nationella, kulturella, sociala och ekonomiska gränser.

2. **Facts over Fiction - FoF**
    a. FoF är ett projekt som synar rollen som fake news och desinformation spelar i spridningen och befästningen av rasism i samhället.
        i. Vi undersöker kopplingen mellan den ökade rasistiska organiseringen bland unga och ökningen av fake news och desinformation.
        ii. Vi utforskar även hur det här **fenomenet** ska adresseras för att i sin tur motverkas.
    b. Projektet består av en metodbok som riktar sig mot lärare och skolpersonal och en serie workshops eller lektioner som vi kallar dem för elever.

3. **Dagordning**
    a. Moment 1. Introduktion
    b. Moment 2. Gruppövning
    c. Moment 3. Presentation och diskussion
    d. Moment 4. Avslutande diskussion

4. **Safe Space: vad är det?...**
    a. **Värden:** Respekt, Hänsyn, Förståelse, Omtanke, Inkludering
    b. **Spelregler:**
        - **Vara respektfulla:** Handlar om att visa hänsyn till andras känslor, olikheter, identiteter, historier, förhoppningar och drömmar.
        - **Ej skratta åt andras erfarenheter:** Vi ska inte skratta eller skämta om andra och deras erfarenheter kring temana som vi kommer att navigera i lektionerna.
        - **Räcka upp handen:** Vi räcker upp handen om vi har något att fråga eller tillägga.
        - **Ha dialog och lyssna på varandra:** Vi pratar lugnt och har dialog med varandra, dvs lyssnar på vad andra har att säga innan vi själva pratar.
        - **Rasism inte medfött:** Vi utgår ifrån att rasism är ett samhällsproblem, inte medfött, och därför utmanar vi rasism genom att tänka kritiskt och att ha ett kritiskt förhållningssätt.
        - **Noll tolerans mot kränkningar:** Vi har nolltolerans för ord, handlingar, tankar och åsikter som skadar, kränker, eller stör våra klasskamrater.
    c. **Etik mot eleven:** Med etik mot eleven menas att ni som skola och utbildare har ett ansvar att behandla elever rätt. Vi kommer att beröra ämnen som är känsliga och laddade. Därför vill vi ge er chansen att förbereda er mentalt och emotionellt genom att ge er en triggervarning. Med triggervarning så menas en varning som ges innan man undervisar i något som kan väcka starka känslor hos elever.

5. **Syfte och mål**
    a. Att identifiera rasistiska stereotyper i nyhetsrapportering och utveckla strategier för att motverka dem.
    b. Att förstå vad rasistiska stereotyper i nyheter är.
    c. Att utveckla strategier för att aktivt motverka dessa stereotyper i nyhetsrapportering.

6. **Vad är en stereotyp**
    a. En **stereotyp** är en förenklad och ofta överdriven bild eller uppfattning om en grupp människor. Det är som en generalisering där man tillskriver alla individer i gruppen samma egenskaper, beteenden eller värderingar, utan att ta hänsyn till att alla människor är olika.
    b. **Exempel:** "Alla svenskar är tysta och dricker mycket kaffe." "Alla fotbollsspelare är dåliga på skolan."
    c. Stereotyper kan ibland vara baserade på viss verklighet, men de är oftast orättvisa och missvisande eftersom de inte tar hänsyn till individens unika egenskaper.
    d. Nu ska ni få analysera nyhetsartiklar och nyhetsklipp för att se om ni kan hitta rasistiska stereotyper och vilka konsekvenser det kan ha på folkgruppen.

00.10-00.25 Moment 2. Gruppövning

7. **Youtubeklipp**[1]

8. **Gruppövning**
    a. Dela in eleverna i små grupper och ge dem olika nyhetsartiklar eller nyhetsklipp att analysera
    b. Ge grupperna specifika frågor att besvara:
        i. Vilka stereotyper ser ni och hur framställs olika grupper?
        ii. Framställs grupperna olika beroende på om det är tv, tidningar, online nyhetsplattformar eller sociala medier?

[1] Trump claims Haitian migrants in Springfield Ohio, are eating cats and dogs in a debate: https://www.youtube.com/watch?v=9gEuUp2Um3E
Filmmaker Ami Horowitz on the pitfalls of the european migrant crisis: https://www.youtube.com/watch?v=L8bqWbJkTf8
Länkarna finns även i presentationen och på sista sidan i det här dokumentet

iii. Vilka konsekvenser kan dessa stereotyper ha för individer och samhällen?

00.25-00.40 Moment 3. Presentation och diskussion

9. **Presentation**
    a. Låt grupperna presentera sina analyser och diskutera dem i klassen.
    b. Be nu eleverna att fundera kring vilka stereotyper de kan associera med vithet i nyheterna:
        i. Hur skiljer sig stereotyper associerade med vithet från rasistiska stereotyper?
        ii. Varför är det svårare att upptäcka stereotyper associerade med vithet än rasistiska stereotyper?

00.40-00.50 Moment 4. Avslutande diskussion

10. **Avslutande diskussion och frågor**
    a. Sammanfatta de viktigaste slutsatserna från lektionen:
        i. vad rasistiska stereotyper är.
        ii. hur de påverkar individer och samhällen.
        iii. att dessa stereotyper spelar en avgörande roll för hur vi förstår vår omvärld och resulterar i rasism.

11. Tack

Förslag på youtubeklipp och nyhetsartiklar

(använd gärna aktuella händelser)

1. Filmmaker Ami Horowitz on the pitfalls of the european migrant crisis

https://www.youtube.com/watch?v=L8bqWbJkTf8

2. Trump claims haitian migrants in Springfield Ohio, are eating cats and dogs in a debate

https://www.youtube.com/watch?v=9gEuUp2Um3E

3. Ebba Busch - Svenska värderingar är på väg att urholkas

https://www.aftonbladet.se/debatt/a/OorVXb/ebba-busch-svenska-varderingar-ar-pavag-att-urholkas